

НТУУ "КПІ" – одноосібний лідер рейтингу "Топ-200 Україна" 2016 року!

Наш університет став одноосібним лідером Національного академічного рейтингу 2016 року. З суттєвим відривом від інших ВНЗ України НТУУ "КПІ" вийшов уперед за критерієм "Інноваційна діяльність університетів".

Критерій "Інноваційна діяльність університетів" оргкомітет Національного академічного рейтингу "Топ-200 Україна" за підтримки міжнародної наглядової експертної ради рейтингу запровадив, урахувавши рекомендації останнього Лісабонського форуму Міжнародної експертної групи по ранжуванню (IREG)

і гостру потребу України у забезпеченні високотехнологічного та інноваційного розвитку своєї економіки. Цей критерій кількісно вимірювався обсягом інвестицій, зроблених приватним високотехнологічним бізнесом у стартапи університетів. При цьому як стартапи розглядалися не лише новітні технічні розробки, а й проекти в різних сферах людської діяльності (біологічній, медичній, аграрній, гуманітарній та інших), які ґрунтувалися на новітніх ідеях і були запитані на споживацькому ринку.

Закінчення на 3-й стор. ➔

Візит Посла ПАР в Україні

1 червня НТУУ "КПІ" відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Південно-Африканської Республіки в Україні Христіан Альбертус Бассон. Його супроводжували перший секретар Посольства ПАР в Україні Вішвонт Мулченд Бадал і радник з питань економіки та туризму Посольства Олександр Охріменко. У візиті також узяв участь начальник Відділу Підсахарської Африки МЗС України Рустам Аджар (на фото).

Після ознайомлення з історичною частиною кампусу КПІ та огляду експозицій Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ" гості зустрілися з представниками адміністрації та підрозділів університету.

Участь у зустрічі взяли проректор університету з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, директор університетсь-

кого Центру міжнародної освіти Володимир Коваль, декан теплоенергетичного факультету Євген Письменний, начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності департаменту міжнародного співробітництва Андрій Шишолін та інші.

Учасники зустрічі обговорили потенціал співпраці КПІ з вишами, науковими установами та підприємствами, які працюють у реальній

економіці ПАР. Особливу увагу було приділено співпраці в науковому забезпеченні роботи атомної енергетики та в аерокосмічній галузі. Також досягнуто домовленостей про продовження контактів і вивчення можливостей налагодження академічних обмінів і організації навчання за програмами подвійного диплома між КПІ та університетами ПАР.

Інф. "КПІ"

Візит делегації Департаменту науки і техніки та Академії наук провінції Шаньдун (КНР)

24–27 травня в НТУУ "КПІ" перебувала делегація Департаменту науки і техніки та Академії наук провінції Шаньдун Китайської Народної Республіки.

Метою візиту стало обговорення ходу виконання укладеного у жовтні 2015 року договору, відкриття Китайсько-Української акустичної лабораторії, обговорення питання стратегічного науково-технічного співробітництва між Академією наук провінції Шаньдун та НТУУ "КПІ", а також визначення напрямів подальшого співробітництва у

сфері біотехнологій, нових матеріалів, енергетики та екології.

Склад делегації з провінції Шаньдун КНР був поділений на 6 груп. До першої, яку очолював віце-губернатор провінції Шаньдун Ван Шуцзянь, входили начальник Департаменту науки і техніки провінції Шаньдун Лю Веймін, президент Академії наук провінції Шаньдун Ван Інлун, віце-мер міста Дунін провінції Шаньдун Ян Тунджу, секретар віце-губернатора

Закінчення на 2-й стор. ➔

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- 2 Міжнародна конференція ім. М.Кравчука
- 3 Премії науковцям КПІ
- 4 Проект "Mars Hopper"
- ..... "IAI-2016"
- 4-5 Міжнародні конференції
- 5 Семінар секції вихованців КПІ у Польщі
- 6 Вітчизняний електробус
- 8 Виставка Германа Гольда

Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України відзначив 70-річчя від дня заснування!

З цієї нагоди ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.Згуровський надіслав привітання директору та колективу інституту.

Директору Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України академіку НАН України О.М. Івасишину

Дорогий Оресте Михайловичу!

Від імені Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" вітаємо колектив Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України з 70-річчям від дня заснування!

Визначними науковими досягненнями, зв'язками з промисловістю і міжнародною сферою, успіхами видатних випускників Київського політехнічного – співробітників ІМФ – колектив Інституту металофізики завоював визнання науково-освітньої спільноти як на теренах України, так і за її межами.

Пишаємося тим, що в наукових дослідженнях, підготовці інженерних кадрів та кадрів вищої кваліфікації, розробці навчально-методичної літератури, публікаціях підручників та монографій разом із вченими ІМФ беруть участь і вчені нашого університету.

Ця традиція – традиція нерозривної єдності Інституту металофізики і НТУУ "КПІ", закладена видатним педагогом і вченим академіком В.Н. Гриднєвим, – зберігається протягом десятиліть.

Бажаємо подальших успіхів, досягнення нових висот в ім'я України, а кожному із вас, наші дорогі колеги, – здоров'я, творчих здобутків, здійснення всіх мрій і сподівань!

З повагою,

*М.Згуровський,
ректор НТУУ "КПІ"
м. Київ, травень 2016 року*

Міжнародна конференція імені Михайла Кравчука

19–20 травня 2016 р. в нашому університеті пройшла XVII Міжнародна наукова конференція імені академіка Михайла Кравчука. Її учасниками стали більше 400 науковців, аспірантів та студентів з України, Азербайджану, Білорусі, Казахстану, Польщі, Росії, Узбекистану, Чехії.

Михайло Пилипович Кравчук (1892–1942) – один з найвизначніших українських математиків ХХ сторіччя, праці якого з різних розділів математики увійшли до скарбниці світової науки. Він був засновником математичних кафедр у кількох київських інститутах, створював українську математичну термінологію, організував першу в Україні математичну олімпіаду для школярів. У 1925–1935 рр. М.Кравчук працював у КПІ, був завідувачем кафедри математики; його лекції слухали майбутні знамениті головні конструктори техніки Архип Лялька, Сергій Корольов, Володимир Челомей, пам'ятники яким стоять в одному ряду з пам'ятником М.Кравчуку біля першого корпусу КПІ.

Урочисте відкриття конференції відбулося 19 травня в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ". Учасників конференції привітали перший проректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Юрій Якименко, представники громади села Човниця, у якому народився і провів дитинство Михайло Кравчук, Євгенія Лукашук і Леся Свинової-Лукашук; президент Академії наук Вищої школи України професор, д.ф.-м.н. Олександр Наконечний; професор КНУ ім. Тараса Шевченка д.ф.-м.н. Олександр Кукуш. Доцент кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей к.ф.-м.н. Надія За-

ходять конференції його імені. До речі, президент АН ВШ Олександр Наконечний повідомив про те, що АН ВШ заснувала медаль ім. академіка Михайла Кравчука, яка є відзнакою за видатні наукові роботи в галузях математики, фізики та астрономії, інформатики та обчислювальної техніки, і про те, що АН ВШ прийняла рішення нагородити нею академіка АН ВШ Ніну Вірченко.

Наприкінці урочистого засідання учасники прослухали пісні у виконанні бандуриста Віталія Мороза і викладача математики НТУУ "КПІ", лауреата міжнародних пісенних конкурсів Лариси Коцюк, а також переглянули фрагменти документального фільму про Михайла Кравчука "Світ знає, що він українець", знятого Волинським телебаченням.

Після закінчення церемонії відкриття розпочалася робота конференції по секціях: "Диференціальні та інтегральні рівняння, їх застосування", "Алгебра. Геометрія. Математичний аналіз", "Теорія ймовірностей та математична статистика" та "Історія та методика математики", які відповідають напрямкам наукової творчості Михайла Кравчука.

Матеріали конференції розміщені на сайті кафедри математичного аналізу і теорії ймовірностей <http://matan.kpi.ua/uk/kravchuk-conf2016.html>, з ними може ознайомитися кожний бажаючий.

Інф. "КПІ"

Перший проректор НТУУ "КПІ" Ю.І. Якименко вітає учасників конференції

дерей розповіла про життєвий шлях, наукові досягнення та трагічну загибель Михайла Кравчука.

Студентам 5-го курсу ФМФ Катерині Острійчук, Олені Палій, Михайлу Гевелі – стипендіатам стипендії ім. Михайла Кравчука – було урочисто вручено дипломи.

Усі виступаючі висловлювали вдячність д.ф.-м.н., професору Ніні Вірченко, яка багато зробила для увічнення пам'яті Михайла Кравчука, і з ініціативи якої з 1992 року про-

дерець розповіла про життєвий шлях, наукові досягнення та трагічну загибель Михайла Кравчука.

Студентам 5-го курсу ФМФ Катерині Острійчук, Олені Палій, Михайлу Гевелі – стипендіатам стипендії ім. Михайла Кравчука – було урочисто вручено дипломи.

Усі виступаючі висловлювали вдячність д.ф.-м.н., професору Ніні Вірченко, яка багато зробила для увічнення пам'яті Михайла Кравчука, і з ініціативи якої з 1992 року про-

Візит делегації Департаменту науки і техніки та Академії наук провінції Шаньдун (КНР)

Закінчення. Початок на 1-й стор.

провінції Шуньдун Юуй Хуань. Інші п'ять груп відповідно до спеціалізації взаємодіяли з представниками структурних підрозділів НТУУ "КПІ".

Упродовж чотирьох днів члени китайської делегації провели робочі зустрічі з фахівцями ІФФ з напрямку "Нові матеріали", ОКБ "Шторм", відділу зовнішньоекономічної діяльності, ФБТ, ПБФ, ТЕФ, ФЕА та ІЕЕ з метою визначення напрямів та проектів подальшого співробітництва.

27 травня в залі Адміністративної ради відбулася церемонія підписання документів про

співпрацю окремих структурних підрозділів НТУУ "КПІ" і Академії наук провінції Шаньдун: меморандуму про створення спільної лабораторії з Інститутом біології та хіміко-технологічним факультетом у галузі розробки та виробництва електрохімічних сенсорів; угоди про створення спільної лабораторії між Шаньдунським центром аналізу та тестування і факультетом біотехнології і біотехніки в галузі розробки біотехнологій контролю забруднення навколишнього середовища; угоди про науково-технічне співробітництво між Інститутом нових матеріалів та факультетом біотехнології і біотехніки; угоди про стратегічне співробітниц-

тво між Адміністрацією зі справ іноземних експертів провінції Шаньдун та НТУУ "КПІ"; протоколу про наміри щодо створення аналітичного базису для прийняття рішень у сфері управління науковою діяльністю організацій КНР; протоколу про створення спільної лабораторії між Інститутом автоматики та Особливим конструкторським бюро "Шторм" для дослідження та розробки технологій створення підводного робота; Положення про спільну лабораторію з гідроакустики, що створена Інститутом Океанографічного приладобудування та Особливим конструкторським бюро "Шторм".

Дмитро Стефанович

Премія Президента – доценту КПІ

Сергій Бур'ян

За розробку енерго-ефективного обладнання для промисловості доцента ФЕА Сергія Олександровича

Бур'яна відзначено премією Президента України для молодих учених на підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

Сергій Олександрович – вихованець Київської політехніки. У 2008 р. закінчив університет, з того часу працює на кафедрі автоматизації електромеханічного обладнання та електроприводу. Пройшов шлях від інженера до ст. викладача і доцента. У 2013 р. захистив кандидатську дисертацію на тему "Екстремальні енергоефективні електромеханічні системи автоматизації багатоагрегатних насосних установок". Має більше 50 наукових публікацій та методичних

робіт, один посібник з грифом НТУУ "КПІ", член редакційної колегії факультетського збірника доповідей "Сучасні проблеми електротехніки та автоматики".

Робота, відзначена премією, називається "Нові засоби підвищення якості керування електромеханічними об'єктами". Автори розробили наукові основи створення і впровадження у виробництво нових принципів керування електромеханічними системами зі складними технологічними об'єктами, що забезпечують підвищення енергоефективності системи в цілому та нові способи керування машинами подвійного живлення із застосуванням сучасних алгоритмів векторного керування. Тема є вельми актуальною, оскільки нині гостро стоїть проблема економії енергоносіїв та підвищення енергетичної ефективності промислового обладнання. Економічний ефект від впровадження розробки складає 1,25 млн грн на рік.

Инф. "КПІ"

Премія Кабінету Міністрів – Віталію Котовському

20 травня у приміщенні Міністерства освіти і науки України відбулося нагородження лауреатів Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій, яка присуджена у 2016 році. В числі нагороджених – заступник прокурора з наукової роботи НТУУ "КПІ" доктор технічних наук, професор Віталій Котовський.

В.Й.Котовський

Віталій Йосипович отримав нагороду у складі авторського колективу науковців та інженерів за роботу "Розроблення та впровадження сенсорних контрольно-інформаційних технологій". Робота є комплексною і в частині вирішення завдань по забезпеченню охорони здоров'я населення країни, виконувалась спільно з науковцями ІФН ім. В.С. Лашкарьова НАН України.

Окрім названої посади, Віталій Котовський також очолює міжкафедральну навчально-наукову лабораторію неінвазивних методів досліджень біологічних об'єктів НТУУ "КПІ", на базі якої проводились дослідження. Він запропонував комплексну інформаційну технологію досліджень функціонального стану організму з використанням методів інфрачервоної термографії та транскутанної ксисметрії. Застосовувалися термогра-

фи у діапазоні 3-5 мкм з охолоджуваною матрицею сенсорів на базі діодів Шоткі та 8-14 мкм з мікроболометричною матрицею сенсорів без охолодження, а також газоаналізатор власного виробництва на базі сенсорів кисню електрохімічного типу.

Проведені за допомогою розробленої комплексної технології дослідження дозволили вперше визначити, що величина парціального тиску кисню в підшкірних тканинах людини у межах термоаномальної зони характеризує функціональний стан досліджуваної ділянки на шкірному покриві, що надає можливість проводити спостереження за динамікою зміни патологічного стану з метою проведення своєчасної профілактики ускладнень та адекватної індивідуально-обгрунтованої терапії. Закономірності змін температурної картини на поверхні тіла людини, які корелюють з газообмінними процесами, є основою для використання в системних наукових дослідженнях у галузі медицини і фізіології з метою виявлення особливостей порушення кровопостачання.

Практична цінність отриманих результатів зумовлена перспективністю їх використання для подальшого розроблення нових інформаційних методів кореляційної діагностики, супроводу і оптимізації терапевтичного впливу на організм, діагностики екстремальних фізіологічних станів організму та контролю його виходу з такого стану тощо.

Результати досліджень використані та впроваджені в Українському центрі спортивної медицини МОЗ України, в Національному інституті раку МОЗ України, в Національному інституті серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова НАМН України, а також у науково-дослідних роботах та навчальному процесі НТУУ "КПІ".

Володимир Школьнік

Щоб серце служило довше

Благородній справі покращення якості та продовження тривалості життя присвятила свої наукові дослідження студентка 4-го курсу ФБМІ Марія Гльоза.

Її розробки в галузі кардіології, що стосуються біопротезів клапанів, знайшли відображення в наукових публікаціях, доповідях на науково-практичних конференціях різного рівня та заявках на винахід і корисну модель. Біомедичній інженерії присвячена і її бакалаврська робота, яку Марія виконує під керівництвом д.мед.н., проф. В.Б.Максименка.

"Серце, – розповідає дівчина, – це найважливіший орган в організмі людини. З одного боку, йому присвячено безліч романтичних рядків та мелодій, а з іншого, – це маленький мішечок із м'язів, що не зупиняється ні на мить, перекачуючи за добу понад 10 тис. л крові. Невтомний і працьовитий, але ж і вразливий. Серцево-судинні захворювання – загроза людству. Тому дуже цікаво і навіть почесно бути причетною до вирішення важливої проблеми сьогодення".

Щоб краще орієнтуватися в проблематиці, яку досліджує, студентка поєднує навчання з роботою в ДУ "Національний інститут серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова НАМН України". Там вона в реальних умовах втілює знання, набуті в університетських аудиторіях, напрацьовує практичний досвід. Її виступи на

конференціях мають глибокий різноплановий характер: від історії України, соціології до проблем електротехніки та інноваційних технологій.

Відмінниця навчання у своєму напруженому робочому графіку знаходить час для громадської роботи та справ "для душі". Вона є старостою групи БМ-23, організатором та ведучою молодіжних заходів. Брала участь у роботі оргкомітету Першої науково-практичної конференції біомедичних інженерів і технологів України "Сучасний

стан та перспективи біомедичної інженерії і медичної промисловості України" (2015 р.) та оргкомітету Науково-практичної конференції "Вітчизняні інженерні розробки для охорони здоров'я" в рамках V Міжнародного медичного конгресу та VII Міжнародного медичного форуму (2016 р.). Роботи Марії на мистецьких конкурсах "Таланти КПІ" незмінно привертають увагу відвідувачів і відзначаються нагородами.

За успіхи в навчанні, науковій та громадській діяльності Марії Гльози у цьому семестрі присуджено стипендію Президента України. Тож побажаємо молодій дослідниці втілення задуманого – успішно закінчити магістратуру й аспірантуру та знайти гідне застосування своїм знанням.

Н.Вдовенко

Марія Гльоза

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Протягом останнього року в інноваційній екосистемі НТУУ "КПІ" "Sikorsky Challenge" було створено понад 40 стартапів, 29 з них отримали інвестиції від при-

НТУУ "КПІ" – лідер рейтингу "Топ-200 Україна"!

ватних венчурних фондів і високотехнологічних компаній загальним обсягом 573 млн грн. За такою моделлю НТУУ "КПІ" створив і вивів у космос перший український наносупутник "PolyTAN 1" і готує до запуску на орбіту наступні космічні системи, вивів на ринки серію безпілотних літальних апаратів "Spectator" для армії і цивільних галузей промисловості України, впровадив промислові технології очищення води, найсучасніші системи в галузі зеленої енергетики, біомедичної інженерії, авіації та в інших сферах людської діяльності.

Методологія рейтингу "Топ-200 Україна" з урахуванням складової "Інноваційна діяльність університетів" викладена на сайті центру "ЄвроОсвіта" (<http://www.euroosvita.net/index.php/?category=28&id=1095>).

На основі використання цієї методології, даних університетів та експертних оцінок командою "Топ-200 Україна" було виведено рейтинг двохсот кращих університетів України в 2015/2016 році.

Друге місце в рейтингу посів Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Третє і четверте місця – у харківських ВНЗ, відповідно Національного університету ім. В.Н. Каразіна та Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". На п'яте місце вийшов Національний університет "Львівська політехніка".

За матеріалами Освітнього порталу <http://osvita.ua>

Проект "Mars Hopper"

Проект марсоходу, чи, радше, марсольоту "Mars Hopper", розроблений в Україні, став переможцем міжнародного хакатону "NASA Space App Challenge". Це конкурс, який з 2012 року регулярно проводиться під егідою Національного управління з аеронавтики і дослідження космічного простору США (NASA). Цього року в хакатоні NASA змагалися 15 310 учасників з 61 країни. Було представлено 1178 проєктів. Уперше відбувся він і в Україні. Вітчизняні команди брали участь у категорії "Вибір людей" і одна з них зразу виборола перемогу!

У складі команди переможців семеро ентузіастів: Олександр Буткалюк, Софія Буткалюк, В'ячеслав Осауленко, Микола Денисенко, Павло Правдюков, Андрій Музиченко та Ілля Рубінський.

Троє з них – Павло Правдюков, Микола Денисенко і В'ячеслав Осауленко – випускники Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" різних років. Останній, до того ж, є нині аспірантом Інституту прикладного системного аналізу НТУУ "КПІ". А нещодавно до команди долучився ще один КПІшник – Володимир Шиманський.

Варто зауважити, що члени команди живуть у різних містах. Уперше вони зустрілися лише на "SpaceApps BootCamp" – тренувальному зборі, який проводився за три тижні до власне хакатону. На ньому організатори визначали для майбутніх конкурсантів напрями роботи і завдання, які вони мають вирішувати під час цього змагання інноваторів.

Розробники "Mars Hopper" запропонували створити безпілотник для дослідження полярних шапок Марса та їх околиць. Принцип його дії розкривається в назві. Слово "Hopper" у перекладі з англійської означає "стрибун". Апа-

"Марсіанський стрибун": від ідеї до перемоги

рат використовує діоксид вуглецю CO₂. Як відомо, при сильному охолодженні він перетворюється на снігоподібну масу, що її ще називають "сухий лід". Такий сухий лід є й на поверхні полярних шапок Червоної планети. Тож під час посадки безпілотник набирає його для наступного польоту. "Стрибун" акумулює енергію радіоізотопів в діоксиді вуглецю, нагріваючи і тим самим змінюючи його фазу з твердого стану в надкритичну рідину. Змінений CO₂ випускається в атмосферу Марса з великою швидкістю і використовується для створення реактивної тяги у прискорювачів.

Члени команди розробників проєкту "Mars Hopper": В. Осауленко, О. Буткалюк і С. Буткалюк під час зустрічі в НТУУ "КПІ"

За їх допомогою літальний апарат піднімається вгору. Затим починають працювати його пропелери, і безпілотник долає певну відстань до наступної посадки і відбору діоксиду вуглецю з поверхні. Потім знову стрибок, і все починається спочатку.

Ідею використання сухого льоду як робочого тіла для двигунів марсіанського літального апарата запропонувала наймолодший член команди Софія Буткалюк. Їй усього 11 років, і вона навчається в шостому, точніше вже перейшла у сьомий клас ліцею у м. Вінниці.

Розвиваючи цю ідею, автори проєкту дослідили можливість її реалізації за допомогою технологій, які існують сьогодні і вже використовуються в космічних проєктах. Виявилось, що втілити її у життя цілком реально.

Для візуалізації проєкту вони провели ще й комп'ютерне моделювання процесу польоту. Понад те, Олександр і Софія Буткалюки навіть зробили і випробували прототип апарата, який може літати, використовуючи CO₂.

"Ми робили все максимально легким, щоб тиски були низькими. Використовували звичайні побутові інструменти. За ресівер взяли звичайну поліетиленову пляшку, за що, до речі, колеги нас дуже дражили і назвали нашу конструкцію "пляшколіт". Але ми отримали ракетопланчик вагою 122 грами, який на 3-4 грамах сухого льоду може пролетіти декілька метрів", – розповів Олександр Буткалюк на зустрічі з науковцями НТУУ "КПІ".

Звичайно, під час цієї зустрічі обговорювалося не лише перемога проєкту "Mars Hopper" і проблеми, що їх довелося долати на шляху до неї. Йшлося про подальшу роботу над проєктом, створення прототипів і їхнє випробування, у земних, звісно, умовах. Під час спілкування навіть виник невеличкий спір щодо аеродинамічних характеристик конструкції при польотах в умовах надзвичайно розрідженої порівняно з землею атмосфери Марсу. Проте ідею, закладену в розробку "Стрибуна", усі одностайно визнали надзвичайно продуктивною. Тож автори отримали пропозицію подальшу роботу проводити в інноваційному середовищі університету "Sikorsky Challenge". Усі умови в НТУУ "КПІ" для цього є. Причому тут можна не лише попрацювати в лабораторіях прототипування, але й отримати інвестиції від венчурних фондів, а в разі необхідності – консультації вчених і конструкторів, які багато років працюють у різних наукових галузях, пов'язаних з космічною і авіаційною тематикою.

Михайло Згуровський,
ректор НТУУ "КПІ"

Інтелектуальний аналіз інформації – 2016

Міжнародна наукова конференція імені Г.А.Таран "Інтелектуальний аналіз інформації-2016" пройшла 18-20 травня на базі кафедри прикладної математики.

Цьогорічна конференція продовжила традицію проведення в КПІ наукових семінарів, а згодом – конференцій, присвячених обговоренню новітніх досягнень у галузях інтелектуального аналізу даних, когнітивної семіотики, онтологічного інжинірингу, мережевого моделювання та ін.

На конференцію було подано 46 доповідей. Географія учасників охоплювала Україну (Київ, Харків, Одеса, Покровськ, Хмельницький, Львів), Росію (Москва, Самара, Орел; 4 доповіді), Білорусь (Мінськ, Гомель; 2 доповіді) та Болгарію (Софія; 1 доповідь). Науковці НТУУ "КПІ" представили 17 доповідей, з них дослідники з кафедри прикладної математики – шість, з інших кафедр ФПМ – ще дві. Варто відзначити, що 15 доповідей подано молодими вченими, із них 8 – одноосібно.

Відкрив конференцію співголова програмного комітету конференції, завідувач

кафедри прикладної математики проф. О.Р.Чертов. Він висловив задоволення, що в нинішні непрості часи вдається знаходити спільні точки дотику між представниками інтелектуальних еліт України, Росії, інших країн, говорити спільною мовою, незважаючи на політичні розбіжності.

У рамках конференції було представлено доповіді, які відображали актуальні досягнення наукових шкіл О.П.Кузнецова (Росія), Ю.Р.Валькмана, В.В.Голенкова (Білорусь), Д.В.Ланде, А.О.Снарського, Є.В.Івохіна.

У заключному слові співголова програмного комітету конференції, голова наукової ради Російської асоціації штучного інтелекту О.П.Кузнецов підкреслив, що кожній представленій доповіді приділялася належна увага, дискусії точилися на високому науковому рівні.

Організаційний комітет конференції сподівається на продовження наукових зустрічей для обговорення актуальних завдань у галузі інтелектуального аналізу інформації.

Інф. ФПМ

Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов

Так називалася XI Міжнародна науково-практична конференція, яка пройшла на факультеті лінгвістики НТУУ "КПІ". На конференції розглядалося широке коло питань викладання іноземних мов, що знайшло відображення в назвах секцій: "Сучасні підходи до викладання іноземної мови", "Методика навчання іноземної мови професійного спрямування", "Лінгвістичні та психологічні аспекти навчання іноземних мов".

Пленарне засідання конференції розпочалося вітальним словом декана факультету лінгвістики професора, канд. пед. наук Н.С.Саєнко. Далі учасники заслухали доповіді "Ділова гра в навчання іноземної мови для спеціальних цілей у вищих навчальних закладах" (викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 канд. пед. наук Л.О.Конопленко), "Навчання англомовного професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх фахівців з інформаційних технологій" (старший викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1 канд. пед. наук Н.І.Дичка), "Основні компоненти англомовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні" (методист першої категорії служби вченого секретаря НТУУ "КПІ" А.В.Медведчук).

Конференція надала можливість викладачам та аспірантам отримати цікавий досвід та дізнатися про останні новини зі сфери викладання у вищій школі.

Г.А. Колосова,
ст. викладач кафедри АМГС № 3, ФЛ

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Семінар Секції вихованців КПІ у Польщі

Пам Кін Тіт, Ольга Вахріна, Януш Фукса

20–22 травня 2016 року в маленькому мальовничому містечку Ольштин, поблизу Ченстохова, відбувся черговий семінар Секції вихованців Київської політехніки в Польщі "Економічне співробітництво Польщі з Україною".

Важко уявити, але протягом понад 94 років існування Секції вихованців КПІ в Польщі випускники КПІ залишаються вірними своїй AlmaMater і бережуть багаторічну традицію. В особливій теплій атмосфері зібрались випускники, які

приїхали не тільки з усіх куточків Польщі, але й зі Швеції та Сполучених Штатів Америки. Семінар цього року набув міжнародного формату, адже його почесним гостем був Надзвичайний і Повноважний Посол Соціалістичної Республіки В'єтнам у Республіці Польща пан Пам Кін Тіт, випускник КПІ 1982 року.

Заслуга в організації семінару належить її ветерану – Почесному доктору НТУУ "КПІ" Янушу Фуксі. З особливою увагою він

ставиться до діяльності Секції і організації таких щорічних семінарів.

Присутні із зацікавленням переглянули яскраві сюжети, відеоролики та фотографії, що підготувала Ольга Вахріна, делегат семінару від КПІ. Ці матеріали розповіли, чим живе сьгодні університет, які проблеми турбують молодь, якими є інноваційні досягнення наших науковців і студентів, які зміни відбулися в AlmaMater, що й надалі живе в їхніх серцях.

О. Вахріна

Приладобудування: стан і перспективи

XV Міжнародна науково-технічна конференція "Приладобудування: стан і перспективи" пройшла в НТУУ "КПІ" 17–18 травня. Вона традиційно збрала

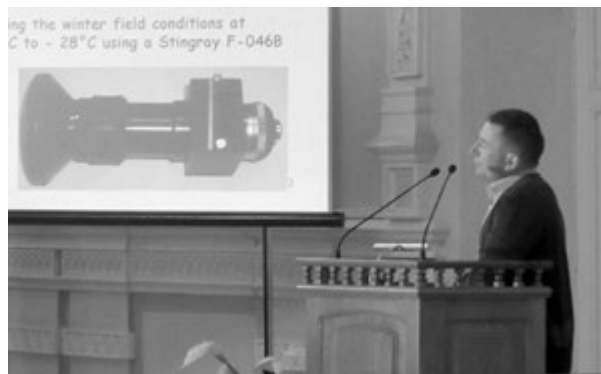
представників науково-промислової спільноти, які працюють у галузі сучасного приладобудування, прецизійних технологій, інтелектуалізації виробництва.

У роботі конференції взяли участь 349 представників 47 промислових підприємств, академічних, університетських та галузевих дослідницьких установ з 24 міст України, а також з Білорусі, Венесуели, Еквадору, Швеції, Німеччини, Польщі, Чехії, Південної Кореї.

У рамках конференції "Приладобудування: стан і перспективи" відбулася і IX науково-практична конференція студентів та аспірантів "Погляд у майбутнє приладобудування", яка фактично є молодіжною складовою форуму.

Учасники першого пленарного засідання заслухали 5 доповідей: "Моніторинг довкілля з використанням безпілотних авіаційних комплексів" (чл.-кор. НАН України В.П.Бабак, Інститут технічної теплофізики НАН України), "Оптичне приладобудування в Головні астрономічній обсерваторії НАН України" (співробітники Головної астрономічної обсерваторії НАН України І.І.Синявський, Ю.С.Іванов, М.Г.Сосонкін), "Науково-практичні засади створення та впровадження еталонів об'єму та витрати газу нового покоління" (співробітники ДП "Укрметртестстандарт" А.М.Рак, І.І.Пархомчук), "Розвиток

відновлюваної енергетики в Україні" (головний інженер Інституту відновлюваної енергетики НАН України Ю.П.Фаворський, компанія "А+Енерджи"); Українсько-польський центр розвитку технологій відновлюваних

джерел енергії і енергоефективності), "Технології 3D друку в медицині та техніці" (О.Добріна, функціональний аналітик компанії "Матеріалізація (Materialise NV)").

Далі учасники працювали по секціях: "Комп'ютерно-інтегровані технології та системи навігації і керування", "Оптичні та оптико-електронні прилади і системи", "Комп'ютерно-інтегровані технології виробництва приладів", "Інформаційні технології, теорія і проектування систем вимірювання механічних величин, мікро- і нанопристроїв", "Аналітичне та екологічне приладобудування", "Інформаційно-вимірювальна техніка та технології біометричних досліджень", "Неруйнівний контроль, технічна та медична діагностика, підготовка фахівців галузі", "Енергозбереження. Інформаційно-вимірювальні технології та системи".

Інф. ПБФ

Міжнародна конференція на ФЛ

21 квітня 2016 р. відбулася III Міжнародна конференція "Мови професійної комунікації: лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний, перекладознавчий та методичний аспекти", організаторами якої виступила кафедра теорії, практики та перекладу французької мови факультету лінгвістики НТУУ "КПІ". У конференції взяли участь науковці з 50 ВНЗ України, а також Франції, Азербайджану, Казахстану, Росії.

На пленарному засіданні виступили провідні науковці кількох українських університетів. Завідувач кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України доктор філол. наук, професор О.М.Ільченко висвітлювала у своїй доповіді низку питань щодо сучасних тенденцій у науковому стилі англійської мови, типових помилок, притаманних викладу англійської мови, а також надала практичні поради щодо їхнього усунення та редагування тексту англійських наукових статей.

Виступає Н.В. Петлюченко

Завідувач кафедри германських та романських мов Національного університету "Одеська юридична академія" доктор філол. наук, професор Н.В.Петлюченко розглянула у своїй доповіді поняття харизми та способи творення харизматичного іміджу політика в усному публічному дискурсі на матеріалі інавгураційних промов президентів Німеччини та України. Питанням визначення енергетичного аспекту паузи та її функціонального призначення в мовленні було присвячено доповідь доктора філол. наук, професора кафедри теорії, практики та перекладу французької мови НТУУ "КПІ" А.А.Калити. Ґрунтовний аналіз становлення та еволюції фаху перекладача у ХХ ст. представив увазі учасників конференції С.Г.Саєнко – канд. філол. наук, доцент КНУ ім. Т.Шевченка, постійний перекладач парламентської делегації України в Раді Європи.

Робота конференції продовжилась у чотирьох секціях: "Актуальні проблеми дискурсології та міжкультурної комунікації", "Функціонування мовних одиниць у професійних дискурсах", "Проблеми перекладу в контексті професійної комунікації" та "Інноваційні технології навчання іноземної мови для професійних цілей". Під час секційних засідань учасники обговорили, зокрема, структуру та наповнення лексикографічного корпусу французького інтернет-порталу CNRTL як інструменту роботи перекладача, особливості просодичної реалізації ключових слів в англійській військовій промові, застосування єдиної системи українсько-латинської транслітерації як інструменту європейської інтеграції України, поняття інноваційності у методиці викладання іноземної мови спеціальності.

За підсумками конференції було прийнято резолюцію щодо продовження впровадження різних форм співробітництва вітчизняних і закордонних фахівців, зокрема міжнародних он-лайн і заочних конференцій, на яких викладачі й дослідники з України та інших країн світу могли б обговорювати проблеми лінгвістики, перекладознавства та викладання іноземних мов професійної комунікації.

О.М.Пархоменко, канд. філол. наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови, координатор конференції

С.П.Дорошенко

85 років з дня народження С.П. Дорошенка

7 травня 2016 р. виповнилося 85 років з дня народження професора, доктора технічних наук, завідувача кафедри ливарного виробництва Київського політехнічного інституту в 1974–1991 рр., заслуженого професора НТУУ "КПІ" (1998), академіка Академії інженерних наук України (1998) Степана Пантелійовича Дорошенка.

У 1955 р. С.П.Дорошенко закінчив металургійний факультет КПІ і був направлений на Київський завод "Більшовик", де за чотири роки пройшов шлях від технолога до заступника головного металурга.

У 1959 р. Степан Пантелійович вступає до аспірантури при кафедрі ливарного виробництва КПІ. В кандидатській дисертації, яку він захистив у 1963 р., було вперше у світовій практиці сформульовано принципи утворення легковідокремлюваного пригару на поверхні сталевих виливків. Згодом результати досліджень у цьому напрямі були узагальнені в монографії С.П.Дорошенка, В.М.Дробязко, К.І.Ващенко "Получение отливок без пригара в песчаных формах", яка вийшла в 1978 р., а потім видавалася китайською та японською мовами.

У 1960-ті рр. на кафедрі ливарного виробництва КПІ було започатковано принципово но-

вий напрям створення формувальних сумішей, які отримали назву "Наливні (рідкорухомі) самотвердні суміші". Такою була і назва докторської дисертації С.П.Дорошенка, яку він захистив у 1972 р. Цей науковий напрям активно розвивався на кафедрі і далі. Було захищено понад 10 кандидатських дисертацій; на Київському заводі "Більшовик" з 1965 року працювала перша в СРСР лінія наливної формовки, а станом на 1988 р. в Україні наливні формувальні суміші використовували більш ніж 50 підприємств, які виробляли понад 700 тис. тонн виливків на рік. У 1980 році світ побачила фундаментальна праця С. П. Дорошенка та К. І. Ващенко "Наливная формовка", яка стала незамінним посібником як для студентів, так і для інженерів-ливарників.

З 1974 по 1991 р. професор С.П.Дорошенко завідував кафедрою ливарного виробництва КПІ. За роки своєї науково-педагогічної роботи Степан Пантелійович зробив вагомий внесок у вдосконалення навчальних планів і програм, розробку нових спеціальних дисциплін. Під його керівництвом кафедра вперше забезпечила студентів методичною літературою з усіх дисциплін навчального плану. Ці розробки були настільки якісними, що знайшли застосування не тільки в Україні, а й за її межами.

Професор С.П.Дорошенко започаткував на кафедрі наукову школу з питань технології ливарної форми, підготував 27 кандидатів і чотирьох докторів технічних наук, у т. ч. для Німеччини, Болгарії, Куби, В'єтнаму. Він опуб-

лікував понад 650 наукових та навчально-методичних праць, серед яких більше 50 книг і брошур. У його доробку понад 40 авторських свідоцтв і патентів.

Зусиллями професора були налагоджені плідні зв'язки кафедри ливарного виробництва КПІ з профільними інститутами Китаю, Чехії, Болгарії, Румунії, Куби, В'єтнаму, Німеччини та інших країн. Останні роки життя він активно займався дослідженнями історії ливарного виробництва в Україні, художнього литва, відродженням забутих імен і подій української історії.

Степан Пантелійович значну увагу приділяв профорієнтації майбутніх інженерів-ливарників. З-під пера його та співавторів вийшли книги з технології та історії ливарного виробництва в Україні і світі, зокрема "О литейщиках" (1976), "Об искусстве литья и литейщиках" (1986), "Древняя и всегда молодая профессия" (1998), "Історія художнього литва" (1998). Доповненням цього напрямку його діяльності стало колекціонування виробів художнього литва та створення при кафедрі ливарного виробництва музею литва на базі особистої колекції С.П. Дорошенка.

Нині на кафедрі ливарного виробництва продовжують свої розробки послідовники наукової школи професора С.П. Дорошенка. І, безумовно, в кожному з його учнів і співробітників залишиться назавжди світла пам'ять про вчителя.

*В.А.Гнатуш, Р.В. Лютий,
кандидати технічних наук*

Вітчизняний електробус: на шляху до серії

Засідання круглого столу, присвяченого питанню розвитку вітчизняного електротранспорту, який було організовано 25 травня в НТУУ "КПІ", розпочалося просто неба. Його учасникам було представлено електробус, виготовлений учасниками консорціуму "Електробус України", і робота над удосконаленням якого триває нині.

Як розповів голова правління консорціуму Микола Голєв, це вже другий зразок електробуса, виготовлений на базі серійного мікроавтобуса "Богдан". Перший пройшов випробування у 2014 році. З урахуванням їх результатів конструктивні елементи електромобіля для міських пасажирських перевезень були дорацьовані, і наприкінці вересня 2015 року було презентовано його другу версію. Варто зауважити, що його двигун, системи управління та більшість інших конструктивних вузлів вироблені в Україні. Тож їх використання у серійному виробництві могло б значно знизити вартість вітчизняних електробусів порівняно із закордонними.

Поки що єдиний зразок такого електробуса їздить на одному з регулярних маршрутів у Луцьку. Більш як за півроку експлуатації він не мав жодних серйозних несправностей. Понад те, протягом робочого дня він заощаджує для транспортного підприємства від 800 до 1000 гривень (стільки коштує дизпаливо, яке спалює за зміну звичайний мікроавтобус).

Отож, широке впровадження подібних транспортних засобів в Україні дозволить значно зменшити використання нафтопродуктів. Але окрім безпосередньої економії фінансових і матеріальних ресурсів, вони забезпечать ще й значний ефект покращення стану міського довкілля: електробуси і електромобілі – це по-

справньому екологічний вид транспорту. Крім того, налагодження серійного випуску подібної техніки в Україні могло б забезпечити створення понад півмільйона нових робочих місць.

Утім, для впровадження цієї ідеї у життя слід вирішити низку організаційних і технічних проблем. Їх обговоренню і було присвячено круглий стіл у КПІ.

Електробус

З боку консорціуму, окрім голови його правління, участь у заході взяли очільники і головні спеціалісти підприємств, які до нього входять: НТЦ "Автополіпром", ВТП "Санрайз" та автобусоремонтного заводу "Санрайз", на якому й були вироблені перші зразки вітчизняного електробуса. З боку НТУУ "КПІ" – керівники й викладачі факультету електроенергетичної та автоматики, факультету електроніки, факультету авіаційних і космічних систем, зварювального факультету та механіко-машинобудівного інституту – усіх цих навчально-наукових підрозділів, розробки яких можуть стати у

пригоді при роботі над удосконаленням конструкції електробуса та доведенням її до виробництва. Певна річ, був представлений на засіданні круглого столу і Науковий парк "Київська політехніка".

Засідання почалося з докладної розповіді представників консорціуму про його діяльність, досвід експлуатації електробуса в реальних умовах та концепцію створення автобусів 4-го покоління, яка має лягти в основу серійного випуску. Не минули доповідачі й проблем, що їх слід вирішити в ході роботи над удосконаленням електробуса та впровадження його у виробництво, і які, власне, й стали приводом для організації зустрічі виробників і науковців.

Про можливість вирішення цих проблем і, якщо ширше, реалізації такого масштабного проекту на базі створеної торік Інноваційно-виробничої платформи "Київська політехніка", говорив на початку засідання проректор з наукової роботи КПІ академік НАН України Михайло Ільченко. А представники КПІ розповіли про напрацювання факультетів та інститутів щодо розробки електричної частини транспортних засобів з електричною тягою, енергоефективних частотно-керованих електродвигунів для автомобільного приводу, впровадження сучасних технологій організації виробництва тощо.

Порушувалися на засіданні й суто технічні питання, які, втім, його учасники вирішили розглянути окремо, під час роботи робочих груп за напрямками. До речі, обов'язково буде вирішено і питання залучення до роботи в проєкті студентів та аспірантів, які можуть стати однією з головних рушійних сил його реалізації.

Насамкінець, учасники круглого столу домовилися про підготовку спільного звернення до Кабінету Міністрів України щодо підтримки проєкту і надання йому політичного сприяння, а також про наступні зустрічі.

Дмитро Стефанович

Компанія NVIDIA Corporation надала НТУУ "КПІ" статус Освітнього центру та Дослідницького центру NVIDIA з обчислень на графічних прискорювачах

Компанія NVIDIA Corporation, світовий лідер у галузі графічних обчислень, надала Національному технічному університету України "Київський політехнічний інститут" статус Освітнього центру та Дослідницького центру NVIDIA з обчислень на графічних прискорювачах (NVIDIA GPU Education Center).

Освітніми центрами з обчислень на графічних прискорювачах (ГП) визнаються установи, які інтегрували методи обчислень на ГП у свої основні навчальні програми з комп'ютерного програмування. Обчислення на ГП використовують можливості паралельної обробки графічних прискорювачів і дозволяють створювати програмні продукти, які здатні забезпечити різке збільшення продуктивності для наукових, аналітичних, інженерних, споживчих і корпоративних додатків.

Дослідницькі центри з обчислень на ГП є структурами, які охоплюють і використовують технології ГП у кількох галузях досліджень, і перебувають на передньому краї деяких з найбільш інноваційних наукових досліджень у світі. Обчислення на ГП використовують можливості паралельної обробки графічних прискорювачів і відповідне програмне забезпечення, що забезпечує значне збільшення обчислювальної продуктивності для наукових, аналітичних, інженерних, споживчих і корпоративних додатків.

НТУУ "КПІ" відзначений за його прихильність ідеї покращення стану освіти у сфері паралельного програмування і просуванню сучасних здобутків останнього у провідні напрями наукових досліджень і, зокрема, в обчислювальну гідроаеродинаміку, математичне моделювання турбулентності та технологій зменшення опору, оптимізацію структур матеріалів шляхом застосування ГП.

Освітній та Дослідницький центри з обчислень на ГП будуть організовані і функціонуватимуть на базі трьох потужних підрозділів НТУУ "КПІ", а саме:

– факультету авіаційних та космічних систем (<http://faks.kpi.ua/en/>);

– факультету інформатики та обчислювальної техніки (<http://fiot.kpi.ua/fioteng/>);

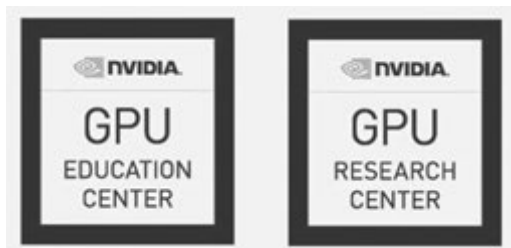
– Центру високопродуктивних обчислень (<http://hpcc.kpi.ua/en/>).

НТУУ "КПІ" має висококваліфікований персонал, який здійснює підготовку та читання курсів, орієнтованих на використання потужності ГП для студентів і аспірантів університету, зокрема: "Масивно-паралельні обчислення на графічних прискорювачах", "Високопродуктивні обчислення", "Технології розподілених систем і паралельні обчислення", "Технології розподілених обчислень".

Організація Освітнього та Дослідницького центрів з обчислень на ГП в НТУУ "КПІ" створює сприятливі умови для ефективного вивчення, викладання та дослідницького застосування програмно-апаратної архітектури NVIDIA CUDA і комп'ютерних технологій на її основі через інтерфейс віддаленого цілодобового безперервного доступу користувачів до ресурсів кластерних систем Центру високопродуктивних обчислень НТУУ "КПІ".

"Отримання статусу Освітнього та Дослідницького центрів з обчислень на ГП є великою честю та яскравою подією для нашого університету. Компанія NVIDIA зробила дуже ефективний і своєчасний внесок у технічну освіту нашої країни. Впровадження високопродуктивних обчислювальних технологій NVIDIA на графічних прискорювачах в освітній та дослідницький процес НТУУ "КПІ" є реальним проявом нашої відданості прямувати шляхом прогресу і прагнути завжди бути на передньому краї разом зі світовими інноваційними лідерами," – наголосив Михайло Згуровський, ректор НТУУ "КПІ".

"Обчислення на ГП сприяють розв'язанню найскладніших проблем, що стоять сьогодні перед світом. Новий Освітній і Дослідницький центр представляє видатні таланти з Національного технічного університету України "КПІ" у цій захоплюючій сфері. Я очікую, що їх робота здійснить істотний вплив на національному та міжнародному рівнях. Я дуже розраховую на співпрацю з цією талановитою командою," – відзначив Wen-Mei W. Hwu (Вен-Мей Х'ю),

професор електротехніки та обчислювальної техніки, Університет штату Іллінойс в Урбана-Шампейн, США.

"Яка приголомшлива новина! Я радий чути, що Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" отримав подвійний статус Освітнього та Дослідницького центрів з обчислень на ГП. Ці нагороди надають прекрасний трамплін для студентів університету, щоб стати експертами з паралельних обчислень і сприяти долученню їх талантів до спільноти паралельних обчислень. Мій досвід показує, що NVIDIA є ідеальним партнером для навчання і наукових досліджень, і я з нетерпінням чекаю якісних студентів і великої роботи, які прийдуть з цих центрів," – поділився John Douglas Owens (Джон Дуглас Оуенс), професор електротехніки та обчислювальної техніки Каліфорнійського університету, Девіс, США.

Як Освітній центр з обчислень на ГП університет матиме доступ до апаратного і програмного забезпечення на основі ГП компанії NVIDIA, а також паралельного програмування експертів і ресурсів NVIDIA з паралельного програмування, у тому числі навчальних вебінарів і масиву навчальних матеріалів. Студенти і викладачі НТУУ "КПІ" також отримають доступ до безкоштовного навчання програмуванню на ГП на nvidia.qwiklab.com. Всеосяжне самостійне навчання охоплює усі рівні навчальної роботи від початківця до експерта з використанням різних мов програмування ГП, а також додатків, бібліотек, програмних моделей та інструментів. Освітні центри з обчислень на ГП були раніше відомі як навчальні центри CUDA.

Инф. NVIDIA

Борис Васильович Валуєнко

Художня література зазнала непоправної втрати – 26 травня 2016 р. на 88-му році життя пішов у вічність **Борис Васильович Валуєнко** – один з найвидатніших творців мистецтва книги, феноменальний викладач, художник, письменник, улюбленець студентів, викладачів Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ "КПІ".

Український мистецтвознавець, кандидат мистецтвознавства (1983) народився 9 січня 1928 року в Києві. Закінчив 1951 року Український поліграфічний інститут ім. Івана Федорова у Львові, а з 1967 р. почав викладати в Київському відділенні інституту (сучасний Видавничо-поліграфічний інститут НТУУ "КПІ"), член НСХУ з 1973 р., у 1993 р. отримав звання професора.

Борис Васильович оформив понад 100 видань. Як художник брав участь у багатьох республіканських та всесоюзних виставках. За оформлення книжок нагороджений 27 дипломами всесоюзних та республіканських конкурсів "Мистецтво книги" (1998–2003 рр.), серед них – 7 дипломів першого ступеня ім. Федорова, медаллю ВДНГ.

За результатами науково-мистецтвознавчої дослідницької роботи з проблем сучасного оформлення книжок опублікував 9 моно-

графій і близько 60 статей, навчальний посібник, велику кількість методичних розробок, виконав багато наочних посібників. З 1976 по 2002 рр. виступав з лекціями на 30 наукових конференціях (серед них – 10 всесоюзних), на багатьох семінарах для працівників центральних видавництв Москви, Мінська, Кишинєва, Самари, а також з численними доповідями виступав для працівників Держкомвидаву СРСР, Держкомвидаву УРСР, для працівників республіканських видавництв.

Більше 35 років Борис Васильович Валуєнко очолював кафедру графіки Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ "КПІ". Викладав дисципліни "Композиція видання", "Історія книжкового мистецтва", "Теорія мистецтва книги", займався творчою роботою з оформлення друкованих видань і літературно-науковою творчістю.

Існує премія його імені "За комплексне оформлення проекту", перші премії в КПІ вручав сам Б.В.Валуєнко.

Колектив Київської політехніки та Видавничо-поліграфічного інституту глибоко сумують у зв'язку з кончиною Бориса Васильовича та висловлюють глибокі співчуття його рідним і близьким. Ми збережемо в серцях найтепліші згадки про вчителя.

Виставка Германа Гольда "Два народи – одна надія"

У картинній галереї Центру культури і мистецтв НТУУ "КПІ" 18 травня відкрилася виставка відомого єврейського художника, який живе і працює в Україні, Германа Гольда "Два народи – одна надія".

наших народів відображена дуже яскраво".

Прізвище художника в перекладі з ідиш означає "золото". Це сприймається як певний символ, бо картини Германа Гольда вже увійшли

нією; відомі науковці й письменники; близькі йому люди та старозавітні пророки; синагогальні служки та герої війни. А ще на виставці дуже багато портретів матері майстра – вони написані в різні роки і в різних техниках, але завжди з величезною любов'ю і синівською повагою.

Ще один важливий аспект його творчості – пейзажі: провінційні містечка, дороги, яскраві весняні ранки та забарвлені золотом останнього тепла дні осені...

"У нас з Україною особливі зв'язки. Вони базуються на тому, що в Україні до Другої світової війни була одна з найбільших у світі єврейських громад. Більша частина цієї громади загинула під час Голокосту. Однак до цього Україна була центром єврейської культури з багатим і розмаїтим життям, – зауважив Надзвичайний і Повноважний Посол Держави Ізраїль в Україні Еліав Белоцерковський. – Тож картини Германа Гольда уособлюють спільний культурний спадок Ізраїлю та України. Наші спільні корені в нашому минулому; в краєвидах, закарбованих на цих полотнах; в побуті маленьких містечок, де євреї, українці, поляки та представники багатьох інших національностей жили разом. Це минуле не можна відродити, але дуже важливо про нього пам'ятати. І ці роботи дозволяють нам відчути атмосферу тих часів".

Погляд на світ Германа Гольда – це погляд мудрої та доброї людини,

якій довіряєш і до якої дослухаєшся. Тому ті, хто хоча б раз бачив його твори, навряд чи зможуть їх забути. Вони надзвичайно мелодійні – настільки, що, здається, ось-ось почуєш співучу мову, якою розмовляли жителі маленьких містечок, що входили колись до "смуги осілості", або сумну чи веселу мелодію. До речі, серед його персонажів багато людей, які танцюють, співають, грають на музичних інструментах. Чи не найвідоміший з них – старий скрипаль у гімнастурці з медалями та в єврейській шапочці-кіпі на картині, що має назву "9 травня". Це, до речі, також портрет реальної людини – його тестя...

"Мій близький друг-українець якось мені сказав: "Ми такі різні, але ж ми не чужі!" І от це, як мені здається, дуже важливо. Ми, дійсно, не чужі одне одному. Півтори тисячі років спільного життя не минули даремно!" – сказав, виступаючи перед присутніми, Герман Гольд. І в тому, що це дійсно так, вкотре переконаєшся, дивлячись на його полотна.

А проте, картини, етюди і замальовки заслуженого художника України Германа Гольда краще побачити на власні очі. Зробити це нині дуже просто: виставку в Центрі культури і мистецтв НТУУ "КПІ" відкрито по буднях з 10 до 17 години. Працюватиме вона до 17 червня.

Дмитро Стефанович

Герман Гольд виступає на церемонії відкриття виставки

"Ізраїль і Україна живуть у дуже подібних умовах. Ніхто окрім народів наших країн не зможе допомогти побудувати те майбутнє, про яке ми мріємо. Ми мусимо власноруч побудувати нашу економіку, ми мусимо власними силами захистити нашу державність, ми маємо побудувати красиві країни, – наголосив на церемонії відкриття виставки ректор КПІ академік НАН України Михайло Згуровський. – І в роботах Германа Гольда ідея подібності долі і спільності надій двох

в золотий фонд сучасного українського мистецтва. При цьому вони залишаються надзвичайно національними за світобаченням та інтонацією. І навіть за деякими виразними засобами – завдяки якомусь особливому, трохи приглушеному фону портретів і сюжетних полотен, з якого, немов з плину часу, виступають їх герої.

Серед персонажів робіт Германа Гольда – старі й діти, до яких він ставиться із захопленням, повагою, ніжністю, а часом – і з легкою іро-

Про Івана Франка – видатного поета, прозаїка, драматурга і мислителя

17 травня в Науково-технічній бібліотеці НТУУ "КПІ" відбувся черговий мистецький вечір із циклу культурно-освітніх заходів, присвячених видатним особистостям історії і культури. Організатором таких вечорів і доповідачем, як ми вже писали, виступає Валентина Сапронова, діяльність якої протягом багатьох років пов'язана з Київським політехнічним інститутом. Тема останнього мистецького вечора – життя і творчість Івана Франка, 160 років від дня народження і 100-річчя від дня смерті якого виповнюється цього року.

Валентина Петрівна розповіла про основні віхи біографії знаменитого українця, зупинилася на драматичних подіях у його житті. Всі знають Івана Франка як видатного поета, прозаїка і драматурга – його вірші і прозу читає і вивчає не одне покоління наших співвітчизників. Його вірші "Каменяри", "Вічний революціонер" стали класикою вже за його життя, зваблюючи композиторів своїм духом і ритмікою. А його п'єса "Украдене щастя" ось уже друге століття є окрасою репертуарів найкращих театрів України. Поема "Мойсей" своєю філософією

Виступає Роланд Франко

захоплює тисячі дослідників-літературознавців, філософів, істориків і, звісно, вдумливих читачів.

Проте діяльність Франка була значно багатограннішою: його з повним правом називають вченим, етнографом, фольклористом, істориком, філософом, соціологом, економістом, журналістом, перекладачем, громадсько-політичним діячем...

У своїх працях філософського та суспільно-політичного спрямування Іван Франко піднімав проблеми, актуальні не лише й не стільки для його часу, скільки для наступних поколінь українців, в успіх та щасливу долю яких він широким серцем вірив.

На мистецькому вечорі був присутній онук Івана Франка – Роланд Тарасович Франко, який виступив і подякував присутнім за вшанування пам'яті його діда і за теплий прийом.

Володимир Школьниковий

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»
газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ
Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ
Додрукарська підготовка
матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій НТУУ "КПІ"
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ
Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН
Л.М. КОТОВСЬКА
Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня НТУУ «КПІ»,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 1000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.